TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

YKSI- VAI MONIHENKILÖINENKÖ HALLINTO?

Yleisvenäläisessä vesiliikennetyöläisten kokouksessa pitämässään puheessa lausui Lenin m. m. seuraavaa:

Vesiliikenne-toiminnalla on tällä hetkellä Neuvosto-Venäjällä mitä tähdellisin merkitys ja tärkeys, minkä vuoksi puhuja lausui toivomuksensa, että kokous tulee suhtautumaan tehtäviin mitä suurimmalla huolellisuudella. Puhuja pysähtyi esityksessään teollisuuden johtoa koskevaan päivän polttavaan kysymykseen, yksi- vai monihenkilöinenkö hallintojohto. Monasti tässä kysymyksessä monihenkilöisyyden parempana pitäminen todistaa tasavallan toteutettavana olevain tehtäväin puutteellista käsittämistä, vieläpä enemmän riittävää luokkatietoisuuden puutetta. Monihenkilöinen hallinto muka merkitsee työväen hallintomuotoa, mutta yksihenkilöinen muka työväen vastaista muotoa. Pelkästään tällaisen kysymyksen herättäminen, yksistään tällainen perustelu osottaa, ettei meillä ole riittävän selvää luokkatietoisuutta, että meidän luokkatietoisuutemme on hämärämpi herrain porvarien luokkatietoisuutta. Tämä on käsitettävääkin, kun he ovat opetelleet johtamaan ei kaksi, vaan kaksisataa vuotta, ja Europan porvaristo paljon kauemminkin. Emme saa langeta epätoivoon siitä, että kahdessa vuodessa emme ole ehtineet kaikkea oppia, mutta tapaukset vaativat meitä oppimaan vihollisiamme nopeammin. Jokainen hallintoon käytännössä perehtynyt ymmärtää, ettei meidän ole rajotuttava vain tajuamaan tätä yleistä kysymystä, vaan meidän on muututtava toiminnan ihmisiksi, jotka poistavat virastojohdon ja hallitsevat ilman sitä. Kukin hallintolaitos vaatii erikoisia ominaisuuksia, vankin vallankumouksellinen voi olla aivan kykenemätön johtajaksi; käytännön elämää seurannut ja siinä kokemuksia omaava tietää että hallintoa varten tulee olla kätevä, tulee täysin ja tarkoin tuntea kaikki tuotannon ehdot, tämän tuotantolajin tekniikan, sekä omata vissi määrä tieteellistä sivistystä. Nuo ehdot meidän tulee hinnalla millä hyvänsä saavuttaa.

Te tiedätte keskuskomitean keskusteluista, sanoi puhuja, ettei meillä ole työläisten johtoon asettamista vastaan. Me sanomme, että kysymyksen ratkaisun tulee alistua tuotannon määräämien etujen alle. Ei ole aikaa odottelemisiin. Maa on siihen määrään hävitetty, kurjuus on saavuttanut sellaisen tavattoman voiman, ettei edelleen voi näin jatkua. Ei minkäänlaatuinen alttius, mikään itseuhrautuvaisuus voi meitä pelastaa, ellemme pelasta työläisten ruumiillista toimeentuloa, ellemme hanki heille leipää ja suolaa palkitaksemme talonpoikaa ei värillisillä paperirahoilla, joiden varassa ei voida pitemmälti kestää, vaan säännölliselle kannalle järjestämällä tavaravaihto. Tuo on kysymys itse työläisten ja talonpoikain vallan olemassaolosta, itse Neuvosto-Venäjän olemassaolosta. Meidän rautatieliikenteemme on kansalaissodan hävittämä. Kumpikin puoli räjähdytteli etupäässä siltoja ja tämä on vaikuttanut rautatieliikenteen rappiotilaan mitä epätoivoisimmassa määrässä. — Vaikka joka päivä teemme saavutuksia, niin sittenkin rautatieliikenteen kuntoon korjauttaminen vie paljon aikaa. Jos eturivin sivistysmaat kärsivät kulkutoimen hävityksestä, niin Venäjän on kunutoon saatettava ja korjattava se mitä pikaisimmin, sillä toista tämän talven kaltaista ei kansa voi kestää. Väestö ei jaksa kantaa kaikkia nälän, vilun, pilkkukuumeen y. m. aiheuttamia kärsimyksiä. Tämän vuoksi järjestäkää kuten toiminnan ihmisten tulee. Pääskää siihen, että hallintoon käytettäisiin mahdollisimman vähäinen ajanhukka, että johtajat olisivat kykeneviä, olivatpa ne sitten erikoistuntijoita tai työläisiä, että ne ottaisivat osaa työskentelyyn ja hallintotoimiin, että hallintoon osaaottamattomuus pidettäisiin rikoksena. Oppikaa omasta käytännön kokemuksestanne, oppikaa myös porvaristolta: Se on osannut pitää voimassa luokkaherruuttansa ja omannut kokemusta, jota ilman me emme voi tulla toimeen.

Entiset vallankumoukset ovat sortuneet juuri sen vuoksi, että työläiset eivät voineet pysyä vallassa lujan diktatuurin varassa käsittämättä, ettei diktatuurilla, pelkällä väkivoimalla, pakotuksella voida pysyä pystyssä. Valta voidaan säilyttää vain käyttämällä kehittyneen kapitalismin koko sivistyksellinen kokemus hyväksemme ja ottamalla kaikki nämä ihmiset palvelukseen. Silloin kun ensi kertaa ryhdyttäessä johtoon suhtaudutaan epäystävällisesti erikoistuntijaan, porvariin ja kapitalistiin, joka vielä eilen oli liikkeenjohtajana, ansaitsi miljoonia, sorti työläisiä, silloin kun työläiset suhtautuvat vihamielisesti kapitalistiin, me sanomme ja otaksuttavasti suurin osa meistä tulee sanomaan samaa, että tämä työläinen on vasta alkanut siirtyä kommunismiin, mutta näin alkeellisen riit tämättömän kehityksen asteella ei voi tulla kommunistiksi.

Jos olisi ollut mahdollista rakentaa kommunismi erikoistuntijoista, jotka eivät olisi porvarillisen katsomuksen läpitunkemia, niin tämä olisi hyvin helppoa, mutta tällainen kommunismi olisi mielikuvituksellinen. Me tiedämme, ettei taivaasta mitään itsestään tipu, että kommunismi kasvaa esiin kapitalismista, että kommunismi voidaan luoda vain kapitalismin jätteistä, huonoista jätteistä tosin paremman puutteessa. Tällainen mielikuvituksellista kommunismia haaveileva on ajettava ulos kaikista asiaanpyrkiväin toiminnanihmisten kokouksista ja jätettävä tänne vain ihmisiä, jotka aikaansaavat jotakin kapitalismin hylyistä. Vaikeudet tässä asiassa ovat tavattomat, mutta tämä on hyödyllistä työtä ja jokainen erikoistuntija on arvioitava tekniikan ja kulttuurin arvona, jota ilman mikään kommunismi ei ole toteutettavissa.

Jos meidän puna-armeijamme toisilla toiminnanaloilla on saavuttanut voittoja, niin on se johtunut siitä, että me olemme osanneet ratkaista tämän kysymyksen punaiseen armeijaan nähden. Tuhannet entiset tsaarin armeijan upseerit ja kenraalit ovat meidät kavaltaneet ja myyneet, tuottaen tällä tuhon tuhansille parhaimmille puna-armeijalaisille. Te tiedätte tämän ja yhtäkaikki meitä palvelee kymmenettuhannet jäämällä porvariston kannattajiksi, mutta ilman niitä ei punainen armeija olisi mitään. Te tiedätte, kuinka me kaksi vuotta sitten yritimme luoda punaista armeijaa ilman niitä, saamalla tulokseksi partiolaisuutta, hajanaisuutta, tultiin siihen että meillä oli 10—12 miljoonaa pistintä, mutta ei ainuttakaan kunnollista divisionaa, jolla me olisimme kyenneet voittamaan mitättömän pientä säännöllistä valkoista armeijaa.

Tämän kokemuksemme me olemme saavuttaneet verisesti ja tämä kokemuksemme on meidän siirrettävä teollisuuden alalle. Työväenluokka luokkana pitää hallintoa, ja kun se on luonut neuvostovallan, niin tämä valta on myöskin sen käsissä. Luokkana voi se ottaa jokaista porvarietujen edustajaa niskasta ja heittää ulos. Tämän sisältöinen on proletariaatin valta, mutta kommunistisen yhteiskunnan luomiseksi meiltä tietämättömyydessämme puuttuu paljon, se on avoimesti tunnustettava, puuttuu johtoa, järjestely- ja hallintotaitoa. Meidän on pääs tävä pyrkimystemme perille suurinta varovaisuutta noudattamalla muistaen, että ainoastaan se proletaari on tietoinen, joka osaa vetää puolellemme porvarillisen erikoistuntijan, ainoatakaan liikaa minuuttia hukkaamatta ihmisvoiman kuluttamisessa, jota aina menetetään kollegialisuudessa, mutta haaskata tuhansia ei meillä ole varaa, koska niistä meillä on mitä huutavin puute.

Minä toistan ,että kohta alkavasta vesiliikenteen purjehduskaudesta riippuu mahdollisesti paljon enemmän kuin Puolan sodasta, jos meidät siihen väkisin vedettäisiin. Tässä on selitys miksi koko tasavalta, koko neuvostovalta, koko työläis-talonpoikaisvalta asettaa vesiliikenteeseen mitä suurimmassa määrin toivonsa. Kenties kaikki riippuu polttoaineista, mutta polttoainetila on parempi kuin viime vuonna; me voimme vesiteitse kuljetuttaa enemmän puita kuin viime vuonna, ellemme salli kaikkea tätä epäjärjestystä. Naftaan nähden asiat ovat moninverroin paremmalla kannalla. Emben teollisuus on meidän hallussamme ja siellä on sitä 10—14 miljoonaa puutaa. Jos vesiliikenne aikanaan suuremmalla nopeudella auttaa Saratoviin kuljetuttamaan tavattoman määrän rakennustarpeita, niin me panemme kuntoon rautatiet Embelle. Ja te tiedätte, mitä merkitsee nafta vesiliikenteessä. Tällä lyhyellä ajalla me kykenemme palauttamaan rautatiet kuntoon, kehittämään niitä me emme pysty. Auttakoon äly poistamaan työläisten vanhoja ennakkoluuloja, jotta me parantaisimme jonkun verran rautatiemme 4—5 kuukauden sisällä, mutta vesiliikenteen tulee suorittaa alkavalla purjehduskaudella sankaritekoja.

Pelkällä äkkihyökkäyksellä, innostuksella ei mitään aikaan saada. Ainoastaan järjestelmällisyys, sitkeys ja tietoisuus auttavat, kun sitä ei hidastuta se, joka pelkää porvarillista erikoistuntijaa, se joka syytelee suustansa yleisiä lauseparsia "alas kollegialisuus", vaan se joka osaa toteuttaa lujan vallan vaikka yksinään, mutta toteuttaa sen proletariaatin etujen hyväksi, ymmärtäen, että kaikki riippuu vesiliikenteestä.

Meillä löytyy henkilöitä, jotka puhuvat sotakurista moittivasti. Ne eivät käsitä Venäjän asemaa, eivätkä ymmärrä, että verisillä rintamilla taistelu on päättymäisillään, mutta verettömällä rintamalla on alussaan ja ettei täällä ole vähemmän voimain ponnistusta ja uhreja, vaan paljon enemmän.

Jokainen varakas talonpoika, jokainen pamppu, jokainen entisen hallinnon edustaja, joka ei halua toimia työmiehen hyväksi on sen vihollinen ja niitä on enemmän kuin kannattajia. Alkäämme kuvitelko mitään harhoja. Voiton saamiseksi on käytävä mitä tiukin kamppailu ja rautainen sotakuri on välttämättömyys. Se joka ei ole tätä käsittänyt, se ei ole mitään ymmärtänyt työväen vallan säilyttämisen ehdoista, vaan tuottaa käsityksillänsä suurta vahinkoa tälle samalle työläis-talonpoikain vallalle. Näillä perusteilla minä olen vahvasti vakuutettu, että alkavaa purjehduskautta varten kokous tulee kiinnittämään mitä vakavinta huomiota ja tulee asetetuksi päämäärä mitään uhrauksia säästämättä luoda rautainen sotakuri sellaisten ihmeitten suorittamiseksi vesiliikenteessä kuin puna-armeijamme on tehnyt kahden vuoden aikana.

YHTEISKUNNALLISIA VIRTAUKSIA ULKOMAILLA

ITALIAN VALLANKUMOUSTILANTEESTA

Sähkösanomatiedot osottavat Italiassa olevan tällä hetkellä levotonta. Useissa kaupungeissa on puhjennut katutaistelujakin. Lakot ovat yleisiä. Senvuoksi on mielenkiintoista tutustua Italian sosialistisen liikkeen johtavan miehen, puolueen äänenkannattajan päätoimittajan Serratin selostukseen Italian tilanteesta. Tukholman "Politiken" haastatteli Serratia kun tämä oli äskettäin Tukholmassa matkalla Venäjälle Italian työläisten edustajana. Lehden haastattelu kuuluu seuraavasti:

Puolueen suunnaton kasvu.

— Puolueen suunnaton kasvu sodan jälkeen, sanoi Serrati, sai alkunsa siitä leppymättömästä taistelusta, jota me kävimme sotaa vastaan. Tämä taistelu johdatti joukot meidän puolueeseemme. Puolueessa on nyt 200,000 maksavaa jäsentä 48,000 vastaan ennen sotaa ja "Avanti", jota ennen sotaa levisi 35—40,000 kappaletta leviää nyt 400,000. Ettei painos ole vieläkin suurempi ei riipu halukkaista tilaajista, vaan puhtaasti teknillisistä syistä ja paperin puutteesta, y. m.

Puolue sai vuonna 1913 edustajakamarin 42 edustajaa, mutta vuonna 1919 nousi luku 158. Sosialisteilla on 350 kunnassa ehdoton enemmistö kunnallishallinnossa, niiden joukossa Milano, Bologna, Alessandria, Verona y. m. Ensi kunnallisvaaleissa toivomme me, että Italian 8,000 enemmistön. Myöskin rahallisessa kunnasta 3,500 saavat sosialistisen suhteessa on puolueen asema paremmin kuin milloinkaan ennen. Työmiesten uhraavaisuus on suuremmoinen ja Avantin toimituksen ja kirjapainon, jonka joku aika sitten valkokaartilainen hylkiöjoukkio hävitti, korjaamista varten keräsivät työläiset lyhyessä ajassa 1½ miljoonaa liraa.

Liittyminen Kolmanteen Internationaleen.

— Italialainen puoluehan on yksi Kolmannen Internationalen pylväistä; eikö ollut mitään mielipiteiden eroavaisuutta luovuttaessa vanhasta ja liittyessä uuteen?

— Kongressi Bolognassa viime vuonna sai tehtäväkseen tarkistaa vanhan ohjelman. Se mikä vuonna 1892 hyväksyttiin, tarkoitti porvarillisen yhteiskunnan vähittäistä muutosta sosialistiseksi. Kongressi — Italiassa äänestää jokainen edusmies kongressissa niin monella äänellä kuin hän edustaa valitsijaa — päätti 49,000 äänellä 17,500 vastaan hyväksyä Kolmannen internationalen ohjelman. Enemmistön — n. k. "maksimalistit" — muodostavat pääasiassa entiset n. k. "vallankumouksselliset sosialistit". Vähemmistöön kuuluvat n. k. "absentionistit" muodostavat Bordigan johdon alla äärimmäisen vasemmiston, joka tahtoo keskittää toimintansa vain kielteisen propagandaan; siihen kuuluvat pääasiallisesti "sotasosialistit", s. o. ottaan osaaottaneet puoluetoverit, joista moni arvelee, että on yhtä yksinkertaista muodostaa taloudellinen järjestelmä kuin valloittaa juoksuhauta. Vähemmistöön niinikään kuuluvat n. k. "unitariset maksimalistit". Se on tilapäinen ryhmä, joka muodostui itse kongressin aikana. Oli näet siten, että vanhat reformistiset johtajat, kuten Turoti, Treves, Modigliani, tiesivät että jos he olisivat esittäneet puhtaan ja selvän reformistisen päätöslauselman kongressille, niin olisivat he korkeintaan voineet koota 200—300 ääntä. Sittemmin on kongressin jälkeen tällä tavoin reformistien puolelle houkuteltu Lazzarin ryhmä kuitenkin alkanut lähennellä puolueen enemmistöryhmää.

Suhde ammattiyhdistyksiin ja osuustoimintaan.

— Miten suhtautuvat Italiassa ammattiyhdistykset ja osuustoiminnalliset yhtymät puolueeseen?

— Ammattiliittojen kanssa on puolue sopinut siitä, että ammattiliitot auttavat ammatilliseen alaan kuuluvia puolueen esiintymisiä samalla kun se tarjoo ammattijärjestöille kaikkea poliittista apua ammattillisiin taisteluihin nähden. Osuustoiminnalliset yhdistykset taas ovat kokonaan sosialistisia. Ne ovat viimeisessä kongressissaan hyväksyneet päätöslauselman kaikkien tuotannon välikappaleiden sosialisoimisesta. Ne toimivat kokonaan luokkataistelun pohjalla.

Mieliala Italian väestön keskuudessa.

— Minkälainen on mieliala Italian väestön keskuudessa?

— Sen te voitte päättää suuristä vaalivoitoista. Puolue on vahvin Italiassa. Menestys on seuraus lähinnä taloudellisesta tilanteesta sodan jälkeen. Tosin on tilanne parantunut, mutta se ei ole aikaan saanut taantumuksellista vaan vallankumouksellista mielialaa; työmiehet eivät enää tahdo tehdä työnantajille, vaan itseään varten. Tehdaskomiteoja on järjestetty miltei jokaiseen tehtaaseen ja maatalouskomiteoja maaseudulla. Ja usein on tapahtunut, että nämä komiteat ovat ottaneet vallan työnantajilta ja käyttäneet sitä pitemmän tai lyhemmän ajan kuluessa. Puolue on kuitenkin menettelytapasyistä ollut toistaiseksi kannattamatta tällaisia yksityislaatuisia kokeita, jotka kuitenkin aina ovat tuottaneet työläisille suuria etuja.

Lenin on Italian kansallissankari.

Esimerkkinä siitä miten puoltamamme neuvostojärjestelmä saa kansan mielenkiintoa Italiassa voin sanoa, että Lenin nykyään on paljo enemmän kansan suosiossa kuin milloinkaan Garibaldi. Voi saapua pieneen takamailla olevaan kylään ja nähdä seinillä tunnuslauseen: "Eläköön Lenin". Ja niitä neuloja neuvostovaakunoilla, joita me olemme valmistaneet ja myymme propaganda tarkotuksessa, kantaa joka toinen henkilö Italiassa.

— Miten suhtaudutte te neuvostojärjestelmän kannattajana osanottoon vaaleihin?

— Me pidämme osanottoa parlamentaariseen työhön osana meidän kommunistisesta propagandastamme. Parlamentissa aiomme me tehdä agitatsionitarkoituksellisia ehdotuksia, joita porvarillinen parlamentti ei milloinkaan suostu toteuttamaan, jotta työtä tekevä luokka oppisi näkemään koko voimansa olevan järjestyksen muutoksen tarpeellisuuden. Meillä on tekeillä nyt kaksi ehdotusta esitettäväksi lähimmässä tulevaisuudessa: puna-armeijan järjestäminen ja maanviljelyksen sosialisoiminen.

Milloin tulee vallankumous Italiassa?

Mutta milloin tulee sitten vallankumous Italiassa?

— Me vältämme tietysti edeltäpäin määrittelemästä julkisesti päivää. Mutta yksi asia on varma: Se tulee pian ja siitä ovat vakuutetut porvarilliset piirit. Mutta kun sopäivä tulee luotamme me ulkomaisten, etenkin ranskalaisten toveriemme apuun tarkotuksessa estää sotaväen lähettämistä Italiaan itälialaisen vallankumouksen tukahuttamiseksi.

UNKARIN VALKOINEN TERRORI

Sotaväen ja poliisin uusia omavaltaisuuksia sattuu Budapestissa tuon tuostakin. Niinpä valtasi sotaväki äskettäin Unkarin sosialidemokraattien äänenkannattajan "Repzavan" huoneuston, ja kotitarkastuksen tekosyyllä hävitettiin lehden toimitus melkein täydelleen. Seuraavana päivänä toimitettiin poliisin määräyksestä "Repzavan toimituksessa uusi kotitarkastus ja silloin vietiin pois kaikki asiakirjat, leimasimet ja kirjeet, jotka sotilaiden vandalismi edellisenä päivänä oli säästänyt. Samaan aikaan toimitettiin myös sosialidemokraattisen puolueen oikeusturvavirastossa kotitarkastus, jolloin viraston kaikki asiakirjat takavarikoitiin. Asiakirjojen joukossa oli myös 5,000 pöytäkirjaa väkivallanteoista, joita Unkarin sotilas- ja siviiliviranomaiset elokuusta asti ovat harjoittaneet työmiehiä kohtaan. Viraston molemmat johtajat tri Michael Ragu ja tri Leopold Györi vangittiin ja lukuisia vangitsemisia on odotettavissa.

Tästä ilmoituksesta selviää täydelleen, että viranomaisille on ennen kaikkea tärkeää hävittää kaikki asiakirjat ja todistukset harjoittamistaan omavaltaisuuksista. Sitä todistaa myös "Freiheit"in tiedonanto, että kaikki henkilöt, jotka ovat luovuttaneet aineistoa brittiläiselle valtuuskunnalle, olisivat vangitut. Yli 80 vangitsemista on tapahtunut. Brittiläisen työväenedustuksen valtuuskunta painostaa jyrkästi että tieto siitä, että valtuuskunta olisi kieltänyt valkoisen terrorin olemassaolon Unkarissa, on valheellinen. Se päinvastoin vaatii sähkösanomalla Labour Partyn sekaantumista asiaan suojellakseen sille aineistoa luovuttaneita todistajia upseerien terrorilta. Valtuuskunta ehdottaa Labour Partyn toimeenpanevan komitean kokoonkutsumista Unkarin asian johdosta. Ammattikuntainternationalen toimisto on, kuten jo lyhyesti mainitsimme, asettunut Unkarin naapurimaiden työväenjärjestöjen ja kansainvälisen kuljetustyöläisliiton kanssa yhteyteen eristääkseen Unkarin täydelleen ja estääkseen kaiken tavarain maahantuonnin. Se luuleevoivansa saada tärpeelliset valmistukset loppuun suoritetuksi kesäkuun keskivaiheilla, niin että yleinen boikottoiminen silloin voi alkaa.

Englantilaisten työväenedustajain selitys.

Eräs Unkarin valkokaartilaishallituksen äänenkannattaja ilmoitti äskettäin brittiläisten työväenedustajain selittäneen, ettei Unkarissa ole valkoista terroria. Valtuutetut Harris, Jovett, Vegvood, Villiams, Stuart-Bunning antavat seuraavan selityksen:

Sanomalehtien ilmoitus, että brittiläiset valtuutetut olisivat lopettaneet työnsä ja selittäneet, että Unkarissa ei ole valkoista terroria, on valheellinen. Saatuihin tietoihin ja käytettävissä olevaan aineistoon perustuen olisi valtuuskunnalle mahdotonta lausua yllämainittua mielipidettä. Yleistunto brittiläisten ja unkarilaisten työväenluokkien välillä on matkakokemusten kautta vahvistunut. Valtuuskunta tahtoo ennen lähtöään tuoda esiin kärsiville unkarilaisille tovereilleen brittiläisen työväenluokan myötämielisyyden tunteet. Yksityiskohtainen selostus annetaan vasta Lontoossa. Valtuuskunta vaatii sähkösanomalla Labour Partyn (Työväen puolueen) sekaantumista asiaan, koska kaikki ne, jotka ovat valtuuskunnan tarkastettavaksi jättäneet aineistoa, pelkäävät että upseeriterroristit heidät vangitsevat. Tähän mennessä on enemmän kuin 80 henkeä vangittu.

Harris selitti, että pikimmiten olisi ryhdyttävä taisteluun näistä uusista vainoista johtuvaa mielten masennusta vastaan. Edelleen on hän sanonut tutkineensa punaista terroria Venäjällä ja pitävänsä Unkarin valkoista terroria paljon pahempana. Henkilökohtaisten kokemustensa perusteella lausui Vegvood erään kirjeenvaihtajan kysymyksen johdosta, oliko englantilaisen valkoisen kirjan esitys terrorista oikea, että ei hän suinkaan tahtoisi olla juutalainen, talonpoika tai työmies Unkarissa, sillä siellä on vallalla sokean raivokas valkoinen terrori. Kirjeenvaihtaja arveli, että Vegvoodin olisi pitänyt juutalaiseksi tai työmieheksi puettuna mennä johonkin sellaiseen paikkaan, missä upseereiden oli tapana käydä, silloin hän olisi ehkä voinut kertoa enemmän valkoisesta terrorista. Vegvood vastasi, ettei hän senjälkeen yleensä enään olisi ollut tilaisuudessa puhumaan kenenkään kanssa tässä maailmassa. Valtuuskunta saapuu tiistai-iltana Lontooseen. Se ehdottaa Labour Partyn toimeenpanevan komiteaan kokoonkutsumista neuvottelemaan Unkarin asian johdosta.

Kulttuuriterrori.

Budapestin lehdet kertovat, että opintojen ylijohtaja tri Ludvig Denes on erotettu virastaan ja ettei hän saa kuuteen vuoteen missään opettaa. Denes on etevä opettaja, joka diktaturin julistuksen jälkeen vapaaehtoisesti erosi virastaan. Mutta hän on uudenaikainen opettaja ja edistysmielinen demokraatti. Unkarin virallinen lehti ilmoittaa, että kolme keskikoulun oppilasta on erotettu kommunististen vehkeilyjen ja terroristisen rikosten takia kaikista maan kouluista. — Samana päivänä tuomittiin kommunistinen taidemaalari Alexanden Körösi "ylityksestä" kuudeksi vuodeksi vankeuteen. Mitenkä hän tätä ylitystä on harjoittanut, ei ilmoiteta.

Asiantuntijan lausunto Venäjän oloista

Kirjailija Ransome kertoo vaikutelmiaan vallankumousmaasta.

(Kansa-lehdestä)

Herra Ture Nerman, joka vastikään on palannut viimeiseltä Venäjänmatkaltaan, on jättänyt Dagens Nyheterille seuraavan, Moskovassa huhtikuussa päivätyn haastattelun tunnetun kirjailijan Arthur Ransomen kanssa.

Kun Arthur Ransome joku vuosi sitten julkaisi avoimen kirjeensä Amerikalle tarmokkaine vastalauseineen ententen saarron ja interventsionin johdosta Neuvosto-Venäjälle, saattoi hän puhua suuremmalla ponnella kuin muut sen takia, että hän oli jo kauan ollut englantia puhuvan mailman keskuudessa hyvin tunnettu kirjallijanimi, sen takia, että hän ei ole bolsheviki, niin, eipä ollenkaan politiikko, ja sen takia että hän on vanha tuttu Venäjällä sekä on tutkinut Venäjän vallankumousta sen alusta saakka niin läheisesti, ettei yksikään ei-venäläinen, paitsi mahdollisesti tunnettu ranskalainen kapteeni Jaques Sadoul.

Ransomella on lähes 40 vuoden ikäisenä takanaan kunnioitettava kirjallinen tuotanto. Hän on julkaissut viitisen toista kirjaa, tunnettuja ja kansanomaisia teoksia Oscar Wildestä ja Edgar Allan Poesta, kirjoitelmakokoelman Lontoon bolshevismista, samanlaisen kirjallisen arvostelun, Portraits and speculation, venäläisiä satuja, kertovan runoelman, Alladin, sekä useita kirjotuksia kansanrunoudesta. Hänen mielenkiintonsa viimemainittuun tieteeseen, jonka voittaa ainoastaan hänen kalastusintonsa, vei hänet jo vuonna 1913 Venäjälle, jossa hän meni naimisiin ja on pienin väliajoin oleskellut siellä. Vuonna 1915 tuli hän Daily Newsin Venäjän kirjeenvaihtajaksi ja kirjotti lehdelleen hyvin huomattavia artikkeleita. (Myöhemmin on hän kirjottanut Manchester Guardianille.) Kun vallankumous puhkesi, ihaili hän Kerenskiä, mutta ymmärsi alusta pitäen myöskin Leniniä.

— Te ymmärrätte, minä en ole politiikko, selittää Ransome kerran kohdatessamme täällä vallankumouksen pääkaupungissa. Minulla ei ole koskaan ollut mitään yhteistä vallankumouksellisten liikkeiden kanssa omassa maassani. Kuten huomaatte, ei kirjallanikaan, Kuusi viikkoa Venäjällä 1919, ole minkäänlaista tekemistä vallankumouksellisen propagandan kanssa.

— Mutta eivätkö bolshevikit tehneet aluksi minkäänlaisia vaikeuksia? (Minä tiesin, että he pitävät Ransomesta; olin m.m. tavannut hänet syntymäpäiväkutsuilla kansanomaisen vallankumousrunoilijan Demjan Bedjyn luona Kremlissä eräänä iltana.)

— Ei, vastasi Ransome, bolshevikit tiesivät, että minä olin ehdottomasti intervetsionia vastaan, ja sen vuoksi olen minä, vaikka en olekaan kommunisti koko ajan henkilökohtaisesti ollut hyvissä suhteissa heidän kanssaan. Minä olin, jatkaa hän, ehdottomasti vakuutettu siitä, että ainoa oikea minun maani politiikka on rauha Venäjän kanssa, samoinkuin, että Venäjän häviö merkitsee europalaista ja aasialaista romahdusta, jossa koko inhimilliselle sivistykselle saatettaisiin kuolonisku. Minä olin lisäksi vakuutettu, että

1) kansalaissota Venäjällä lähentäisi tätä romahdusta;

2) Venäjän valkoisten voitto vieraalla avulla merkitsisi venäläisen hallituksen perustamista, joka jatkuvasti etsisi ulkolaista apua ja joka niin kauan kuin vallankumous ei olisi lopullisesti voittanut Saksassa — sekä taloudellisesti että poliittisesti koettaisi saada apua Berliinistä;

3) jos sodan tarkotus oli antaa Saksalle demokratia, olisi paras keino sodan häviämiseksi perustaa Venäjälle monarkia; paras tapa taasen voittaa se olisi Venäjän vallankumouksen säilyttäminen;

4) ainoa mahti Venäjällä, mikä pystyi pitämään maan koossa oli bolshevismi, ja niiden pienten vähemmistöjen kiiholttamiinen, jotka olivat kärsineet vallankumouksessa tarkoitti epäjärjestyksen pitkittämistä ja taloudellisen uudelleen syntymisen viivyttämistä.

Onnettomuudeksi kävi niin, että muiden maiden hallitsevien luokkien myötätunto niitä kohtaan, jotka Venäjällä olivat menettäneet omaisuutensa, teki ne joksikin aikaa sokeiksi omille kansallisille eduilleen, ja sen kautta Europa sai nähdä sellaisen harvinaisen näytöksen, että pienet venäläiset pakolaisryhmät saivat eri maissa hallitsevat luokat aseittamaan näiden pakolaisten luulotellut edut hallitsemiensa meidän todellisten etujen edelle.

— Yleinen mieliala Länsi-Europassa on, kuten tunnettua, ollut äärimmäisen vihamielinen bolshevikeille, varsinkin heidän johtajilleen. Mikä on henkilökohtainen vaikutuksenne heistä.

Mr. Ransome vastaa otteella esipuheesta kirjaansa Kuusi viikkoa Venäjällä: "On itsestään selvää, että siellä ei kukaan heistä, jotka samalla tavalla kuin me (amerikalainen eversti Robins ja Ransome itse) saattoivat tehdä huomioita vallankumouksen miehistä läheltä pitäen, hetkeäkään uskonut, että ne olivat juuri sen vallan palkkaamia asiamiehiä, joka paremmin kuin mikään muu edusti sitä linnoitusta, mikä heidän tarkoituksensa oli tuhota. Meidän tietoisuutemme siitä vääryydestä, jota on tehty näille miehille, saattoi jo antaa meille syytä ryhtyä heitä puolustamaan. Mutta siinä oli enemmänkin. Siinä oli tunne vallankumouksen luovasta pyrkimyksestä, ja tämä tunne meillä oli alituisesti.

Minä kysyn Ransomelta hänen jatkuvista Venäjän vallankumouksen tutkielmistaan ja mahdollisista uusista kirjoistaan.

— Työskentelen parhaillaan kahta varten: yhtä pienempää, samanlaatuista ja — suuntaista kuin edellinenkin, ja yhä suurempaa. Pienemmän nimeksi tulee Venäjän vallankumouksen kritsi, tai jotain sellaista, ja voidaan sen odottaa ilmestyvän englannin ja tanskan kielisenä kesäkuussa. Se ulottuu aina vuoden 1920 kevääseen ja teollisuusmobilisoimiseen saakka. Toisesta tulee suurempi historiallinen teos koko Venäjän vallankumouksesta, teokseen olen saanut aineistoa sekä bolshevikeilta että heidän vastustajiltaan.

— Minkälaiseen tulokseen tulette taloudelliseen pulaan nähden Venäjällä ja muualla?

— Maailmassa käy parhaillaan kaksi erilaista taistelua. Toinen on sosialismin taistelu eri muodoissaan kapitalismia vastaan. Toinen on — eli oikeammin: sen pitäisi olla — kapitalismin ja sosialismin yhteinen taistelu sivistyksemme täydellistä hajaantumista ja häviötä vastaan. — Itävallassa, Unkarissa, Saksassa, Venäjällä j. n. e. saattaa sivistyksen nähdä pysähtyvän ja minä olen vakuutettu, että: jos jossakin maassa sodan jälkeen peritty taloudellinen hajaannus jatkuu tarpeeksi kauan, menee se maa sivistyksellisesti takaisin keskiaikaan saakka. Mitä merkitsee silloin sellaiseen nähden taistelu kahden järjestelmän välillä — kapitalismin ja sosialismin — voittaja tulee riemuitsemaan ainoastaan kuolleista!

Ransomen sanat antavat minulle aiheen kysyä, onko hän optimisti vai pessimisti tulevaisuuteen nähden.

— Minä en ole enempää pessimisti kuin optimistikaan kuuluu vastaus. Minä muistan kuinka ihmiset nauroivat minulla silloin kuin Venäjän armeijaa luotiin uudelleen vallankumouksellisiin muotoon (uutena vuonna 1918), sen vuoksi, että minä uskoin yritykseen. Joukko asianhaaroja nykyisessä krilsissä ja se tapa, jolla bolshevikit kohtaavat sitä, antaa minulle aiheen vertailuun toiselta puolen vanhan tsaristisen armeijan luhistumiseen ja sen ylösnousemisen punaisen armeijan muodossa sekä toiselta puolen Venäjän teollisuuden kukistumisen ja sen uudelleen perustamisen välillä. Kuulles-

VAPAUDEN SOIHTU SAAPUNUT

Olemme juuri vastaanottaneet lähetyksen Canadasta sikäläisten työläistovereiden toimittamaa Vapauden Soihtu-nimistä julkaisua. Voimme peittelemättä sanoa julkaisun olevan parhaimpia mitä Canadasta on tullut ja kehotamme kaikkia tilaamaan sen kauttamme. Postitamme nyt heti julkaisun kaikille jotka ovat sen aikasemmin tilanneet.

Vapauden Soihtu maksaa 50c, ja kaikki tilaukset ovat lähetettävä osotteella:

Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

P. S. — Asiamiehet saavat tavanmukaisen palkkion.